

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства

Кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-педагогічної роботи

Дмитро СВИНАРЕНКО
2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 1.5 Українська мова (за професійним спрямуванням)
(шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 18 Виробництво та технології

спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища
(шифр і назва)

спеціалізація -
(за наявності) (шифр і назва)

освітня програма Екоаналітика та техногенна безпека
(назва)

Факультет фізико-технічний
(назва)

вид
дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/вибіркова)

Дніпро
2020

Розробник: **Майборода Н. Г.**, доцент кафедри української мови, канд. філол. наук,
доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови

Протокол від «14» вересня 2020 року № 2

Завідувач кафедри української мови

 (Валерія КОРОЛЬОВА)
(підпис)

Погоджено із завідувачем випускової кафедри
зі спеціальності **183 Технології захисту навколишнього середовища**
за освітньою програмою **Екоаналітика та техногенна безпека**

14.09.2020 (Тетяна РУСАКОВА)

Схвалено науково-методичною радою факультету української й іноземної філології та
мистецтвознавства

Протокол від «14» вересня 2020 року № 2

Голова НМРФ (Ірина ШПІТЬКО)
(підпис)

української мови *Робочу програму схвалено на засіданні кафедри*
на наступний навчальний рік
(назва кафедри)

20 /20 __ н. р. протокол № __, від «__» _____ 20 __ р.

20 /20 __ н. р. протокол № __, від «__» _____ 20 __ р.

20 /20 __ н. р. протокол № __, від «__» _____ 20 __ р.

20 /20 __ н. р. протокол № __, від «__» _____ 20 __ р.

1. Мета дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є: формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Формування загальних компетентностей освітньої програми

Екоаналітика та техногенна безпека:

ЗК08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни.

Для успішного опанування навчальною дисципліною «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобувачі вищої освіти повинні володіти сучасною українською мовою на рівні середньої загальноосвітньої школи.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

В результаті вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобувач вищої освіти має здобути навички та компетентності, які відповідають освітній програмі дисципліни, що є необхідним для подальшого оволодіння рівнем вищої освіти магістр.

Здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- норми сучасної української літературної мови й практично володіти ними;
- мовні особливості офіційно-ділового та наукового стилів української мови;
- нормативні документи й лексикографічні джерела, довідкові матеріали з рекомендаціями щодо правопису й стилістичного редагування текстів.

Здобувач вищої освіти повинен **уміти**:

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
- сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

Програмні результати навчання за освітньою програмою

Екоаналітика та техногенна безпека: ПР 18. Застосовувати та зберігати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

4. Структура навчальної дисципліни.

1 семестр

Форма навчання: денна

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				Примітки**			
		лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	2022/2023 н.р.	2023/2024 н.р.	2024/2025 н.р.	2025/2026 н.р.
1 семестр									
Змістовий модуль 1									
<u>Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення. Офіційно-діловий стиль у професійно-виробничій сфері</u>									
1	Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.	1	1		2				
2	Основи культури української мови.	1	1		5				
3	Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.	1	1		5				
4	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	2	2		4				
5	Документація з кадрово-контрактних питань.	1	1		4				
6	Довідково-інформаційні документи.	1	1		4				
7	Етикет службового листування.	1	1		4				
	Разом за змістовим модулем 1	8	8		28				
Змістовий модуль 2									
<u>Професійна комунікація. Наукова комунікація як складник фахової діяльності</u>									
1	Спілкування як інструмент професійної діяльності.	1	1		4				
2	Риторика і мистецтво презентації.	1	1		4				
3	Культура усного фахового спілкування.	1	1		4				
4	Форми колективного обговорення професійних проблем.	1	1		4				
5	Українська термінологія в професійному спілкуванні.	1	1		4				
6	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.	2	2		5				
7	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	1	1		5				
	Разом за змістовим модулем 2	8	8		30				
	РАЗОМ	16	16		58				

5.Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2.Форми та організація оцінювання:

Поточне оцінювання : 1 семестр (денна ф.н.) – диференційований залік

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Контрольне тестування за темами 1.1-1.7 розділу 1	7	40 (5 б. × 8 завдань)
Контрольне тестування за темами 2.1-2.7 розділу 2	15	40 (5 б. × 8 завдань)
Оцінювання рівня виконання завдань з самостійного доопрацювання теми (конспект навчальної літератури)	15	20 (по 5 балів за кожну тему)
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання– 100 балів		

Підсумкове оцінювання

Форма оцінювання	Термін оцінювання	Максимальна кількість балів
Залік (диференційований)	16	100

6.Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Мультимедійне обладнання: ноутбук, сканер, принтер.
Програмне забезпечення: Word, Office 365, Power Point.

7.Рекомендована література:

Основна

1. Андреева Т. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. / Тетяна Андреева, Олена Іванова. Київ, 2012. 253 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2lR1oYO>
2. Васенко Л. А. Фахова українська мова : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 272 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2lZfgAj>
3. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 624 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2kTBqnK>
4. Гуць М. В. Українська мова у професійному спілкуванні : навч. посіб. Київ: Міжнародна агенція “BeeZone”, 2004. 336 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2lU5f5O>

5. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності: Навч. посіб. Київ: Вища школа, 2006. 431 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2meFkb4>
6. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування: Навч. посібник. Київ: Правова Єдність, 2009. 296 с.
7. Майборода Н. Г. Культура професійного спілкування: усне й писемне мовлення : навч. посібник. Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. 96 с.
8. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : навч. посіб. Видання 3-є, перероблене та доповнене. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2meBKO5>
9. Погиба Л. Г. Українська мова фахового спрямування : підручник. Київ: Кондор, 2012. 350 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2lMogbk>
10. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 2-ге вид., виправ. і доповнен. Київ: Алерта, 2011. 696 с. Режим доступу: <http://bit.ly/2lyMJ3q>

Додаткова

1. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. 2-ге вид. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2002. 154 с.
2. Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні (Зовнішня історія української мови). Київ: «К.І.С.», 2004. 168 с.
3. Куць О. М. Мовна політика в державотворчих процесах України : Навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. 275 с.
4. Лазаренко Л. Досвід мовних політик світу й українська перспектива (інформаційно-аналітичний огляд) // Українська мова. 2003. № 4. С. 3–22.
5. Майборода Н. Г. Термінологічна лексика у професійному мовленні / Н. Г. Майборода // Український смисл. № 1. Д.: 2012. С. 144–152.
6. Масенко Л. Т. Мова і суспільство: Постколоніальний вимір. Київ: Вид. дім «КМ Академія»; Всеукр. тов-во «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, 2004. 163 с.
7. Мовна політика та мовна ситуація в Україні : Аналіз і рекомендації / За ред. Юліане Бестерс-Дільгер. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 363 с.
8. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. Вид. 2-ге. Київ: Либідь, 2017. 360 с.
9. Царук О. Українська мова серед інших слов'янських: етнологічні та граматичні параметри: Монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 1998. 324 с.
10. Шевельов Ю. Українська мова в I половині ХХ ст. (1900-1941) : Стан і статус // Шевельов Ю. Вибрані праці : у 2 кн. [упоряд. Л. Масенко]. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. Кн. I. Мовознавство. С. 26–279.

8. Інформаційні ресурси:

1. Андрєєва Т. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. Режим доступу: <http://bit.ly/2lR1oYO>
2. Гінзбург М. Мова технічних стандартів як окремий функційний шар фахових мов. Режим доступу: [hinzburgh2017.Terminolohija.document.N10.mova.techsnych.standartiv.pdf \(lp.edu.ua\)](http://hinzburgh2017.Terminolohija.document.N10.mova.techsnych.standartiv.pdf(lp.edu.ua))
3. Гінзбург М. Десять правил українського ділового та наукового стилю. Режим доступу: [hinzburg2004.10.pravyl.SSJa.N2.pdf \(lp.edu.ua\)](http://hinzburg2004.10.pravyl.SSJa.N2.pdf(lp.edu.ua))
4. Гінзбург М. Відродити творення термінів та позначення наслідку процесу. Режим доступу: [hinzburg.levina2007.ukrajinska.mova.N4.pdf \(lp.edu.ua\)](http://hinzburg.levina2007.ukrajinska.mova.N4.pdf(lp.edu.ua))
5. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності: Навч. посіб. Режим доступу: <http://bit.ly/2meFkb4>
6. Бібліотека ДНУ ім. О. Гончара <http://library.dnu.dp.ua/>
7. Електронний каталог бібліотеки ДНУ <http://lib.dnu.dp.ua/>
8. Репозиторій ДНУ <http://repository.dnu.dp.ua:1100/>

**Тематика практичних занять
здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

	Тема заняття	Кількість годин 2020/21	Кількість годин 2021/22
1	Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Основи культури української мови.	2	2
2	Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації (класифікація документів, вимоги до тексту документа).	2	2
3	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань.	2	2
4	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування.	2	2
5	Спілкування як інструмент професійної діяльності. Риторика і мистецтво презентації.	2	2
6	Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем.	2	2
7	Українська термінологія в професійному спілкуванні. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні (мовні засоби наукового стилю).	2	2
8	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні (Оформлювання результатів наукової діяльності). Проблеми перекладу і редагування наукових текстів. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською.	2	2

Тематика самостійної роботи здобувачів вищої освіти за денною формою навчання

	Тема заняття	Кількість годин 2020/21	Кількість годин 2021/22
1.	Професійна мовнокомунікативна компетенція.	2	2
2	Комунікативна професіограма фахівця. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет.	5	5
3	Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності	5	5
4	Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів.	4	4
5	Документація з кадрово-контрактних питань Резюме. Характеристика. Заява. Види заяв. Автобіографія. Особовий листок з обліку кадрів. Наказ щодо особового складу. Трудова книжка. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода	4	4
6	Довідково-інформаційні документи Прес-реліз. Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Рапорт. Довідка. Протокол, витяг з протоколу.	4	4
7	Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання. Різні типи листів	4	4
8	Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування	4	4
9	Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення.	4	4
10	Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди.	4	4
11	«Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».	4	4
12	Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.	4	4
13	Анотування і реферування наукових текстів. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Реферат як жанр академічного письма. Науковий етикет.	5	5
14	Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту.	5	5

Форми контролю (елементи контролю): опитування, виступи на практичних заняттях